

ارتباط اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران

پیمان گل محمدی: دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران
شهاب بهرامی: استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران (* نویسنده مسئول) bahramishahab@yahoo.com
حمید فروغی پور: استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

چکیده

کلیدواژه‌ها

اثربخشی،
مربیان،
خلاقیت فردی،
خلاقیت ورزشی

زمینه و هدف: مربیان نقش اساسی در تربیت ورزشکاران ماهر و حصول اهداف تیمی و بهبود عملکرد ورزشکاران دارند؛ لذا هدف این تحقیق بررسی ارتباط اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران بود.

روش کار: روش تحقیق توصیفی همبستگی بود که با استفاده از معادلات ساختاری انجام شد. ورزشکاران زورخانه‌ای به تعداد ۳۹۶ نفر که در تمام رده‌های سنی مسابقات سال ۱۳۹۸ شرکت نمودند پرسشنامه‌های دموگرافیک، مقیاس اثربخشی مربیان (فلتز، ۱۹۹۹) و پرسشنامه خلاقیت فردی (عابدی، ۱۳۶۳) را تکمیل کردند. این داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی مانند آزمون کشیدگی و چولگی و تحلیل مسیر (مدل‌سازی معادلات ساختاری) با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و Lisrel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، اثربخشی مربیان به صورت کلی بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران تأثیری نداشت. همچنین در بین مؤلفه‌های اثربخشی مربیان فقط مؤلفه اثر بخشی استراتژی‌های رقابت بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران تأثیرگذار است و سه مؤلفه استراتژی رقابت، تمرین و آموزش و توسعه صفات شخصیتی بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران اثرگذار نیست.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود مربیان شاغل در ورزش‌های زورخانه‌ای با اتخاذ شیوه تصمیم‌گیری مناسب به ارتقاء اثربخشی مربیان و خلاقیت ورزشکاران پرداخته که از این طریق و با توجه به اینکه در ورزش‌های زورخانه‌ای فضایل اخلاقی جایگاه بالایی دارند، می‌توانند موفقیت‌های بیشتری را به ارمغان آورند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۳/۱۸

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی نداشته است.

شیوه استناد به این مقاله:

Golmohammadi P, Bahrami Sh, Froughipour H. The relationship between coaches' self-efficacy and individual creativity of athletes. Razi J Med Sci. 2021;28(3):185-194.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با 3.0 CC BY-NC-SA صورت گرفته است.

Original Article

The relationship between coaches' self-efficacy and individual creativity of athletes

Peyman Golmohammadi: PhD Student in Sport Management, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran

Shahab Bahrami: Assistant Professor Department of Sport Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran (* Corresponding author) bahramishahab@yahoo.com

Hamid Foroughipour: Assistant Professor Department of physical education, Borujerd branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran

Abstract

Background & Aims: The coach is considered as the strongest factor of socialization in the physical realm. Effective coaches significantly affect athletes' performance, behavior, and motivational and emotional aspects. Research on the conceptual model of coaching effectiveness has also grown exponentially over the years. Effective rye significantly affects athletes' performance, behavior, and motivational and emotional aspects. Given the effective role of coaching effectiveness in advancing the goals of club management and the multiplicity of related factors, researchers seek to identify the variables that are associated with this important factor. One of the cases in which the effect of other variables has been studied in recent research is individual creativity. At the level of championship and professional sports, experience shows that coaches who are technically and coaching efficient have played a more effective role in the success of their teams and in providing better work and player satisfaction. Recognizing the factors affecting the mental and physical condition of athletes in coaching and training sports skills, especially in national level athletes, can be very decisive in their success. For this reason, and considering the importance of the role of coaching behaviors on the psychological processes and performance of athletes, sports psychologists became interested in studying the consequences of different coaching styles. These studies can help increase the effectiveness of coaches, create a suitable sports environment, and improve the performance of athletes. Given that so far few studies have been conducted on the characteristics of effective trainers and their relationship with other variables, especially individual creativity, the present study may be one of the few studies in this field in the country and on the other hand, due to the needs of the institute. Sports clubs to obtain comprehensive information on the employment of effective coaches, the present study aims to study the relationship between the effectiveness of coaches and the individual creativity of the country's zurkhaneh athletes, and in this regard, the main question in this way raises whether the effectiveness of coaches is related to the individual creativity of Zurkhaneh athletes?

Methods: The research method was a descriptive correlation which was performed using structural equations. The statistical population of the research, based on the information obtained through the Federation of Zurkhaneh Sports and Wrestling, is 1573 people, which includes all athletes in all age groups of juniors, teenagers, adults, and veterans in all national championships. In 2019, they competed. Thus, 550 questionnaires were distributed among the statistical sample of the research, of which 396 questionnaires, which were completely completed, were returned by the

Keywords

Self-efficacy,
Coaches,
Sports commitment,
Individual creativity,
Sports creativity

Received: 01/03/2021

Published: 08/06/2021

athletes. In order to collect information, three questionnaires were used as follows. A personal information questionnaire that measured the variables of age, marital status, level of education, history of sports activity, championship history, and type of team presence.

The coach effectiveness questionnaire has 24 questions and four subscales of motivation (7 questions), the effectiveness of game or competition strategies (7 questions), training and education (6 questions), and development of personality traits (4 questions). The alpha coefficient for all questions is 0.95 and internal consistency for motivation effect subscale is 0.92, game or competition strategies subscale is 0.88, training and education subscale is 0.87 and personality traits development subscale is 0.86 and reliability is Questionnaire was calculated 0.87.

Abedi Individual Creativity Assessment Questionnaire 1984, which had 60 three-choice questions and four subscales, which are: fluidity, expansion, initiative, and flexibility. The higher your score on this questionnaire, the more creative you are. These data were analyzed using descriptive and inferential statistical methods such as elongation test and path analysis (structural equation modeling) using SPSS and lisrel software.

Results: The results showed that the effectiveness of coaches, in general, did not affect athletes' sports creativity. Also, among the components of coaches' effectiveness, only the component of the effectiveness of competition strategies affects athletes' sports creativity, and the three components of competition strategy, training and training, and development of personality traits do not affect athletes' sports creativity.

Conclusion: Based on the results of the research, it is suggested that coaches working in zurkhaneh sports promote the effectiveness of coaches and athletes' creativity by using appropriate decision-making methods, which in this way and considering that in zurkhaneh sports Moral virtues have a high status, they can bring more success. This research, like all researches, had limitations, which are: Answering the questions of the questionnaire depending on the judgment of the subjects, so their tendencies, prejudices, insights, and experiences may have influenced the results of the research. Another limitation of the present study was the problems related to data collection, which may be due to insufficient motivation of the studied samples or low cooperation of their loved ones.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Golmohammadi P, Bahrami Sh, Foroughipour H. The relationship between coaches' self-efficacy and individual creativity of athletes. Razi J Med Sci. 2021;28(3):185-194.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

مربی به عنوان قویترین عامل اجتماعی کردن در حیطه‌ی جسمانی به شمار می‌رود (۱). در تمامی سطوح رقابتی از ورزش توجوانی تا حرفه‌ای، شیوه‌ای که به واسطه آن مربیان شرایط بازی و تمرین را می‌سازند، کیفیت و کمیت بازخوردی که در پاسخ به اجرای ورزشکار می‌دهند، ارتباطی که با ورزشکاران برقرار می‌کنند، شیوه‌هایی که برای انگیزش بازیکنان به کار می‌برند، همه بر رفتار، شناخت و پاسخ‌های احساسی ورزشکاران تأثیر دارد (۲). مربیان اثربخش، بر عملکرد، رفتار و جنبه‌های انگیزشی و هیجانی ورزشکاران به میزان قابل توجهی اثر می‌گذارند. کارایی مربیگری را توانایی تأثیر مربی بر عملکرد ورزشکاران می‌دانند. در این راستا برای مربیان وظایف متعددی در نظر گرفته شده است. یکی از آن‌ها که به عنوان مهم‌ترین عامل بر شمرده می‌شود، یاری دادن به ورزشکاران در رسیدن به موفقیت است که در این تحقیق نیز مدنظر قرار گرفته شده است (۳).

پژوهش در مورد مدل مفهومی اثربخشی مربیگری نیز در طول سال‌های گذشته رشد فزاینده‌ای داشته است. مربیان اثربخش، بر عملکرد، رفتار و جنبه‌های انگیزشی و هیجانی ورزشکاران به میزان قابل توجهی اثر می‌گذارند. مفهوم اثربخشی، توانایی فرد در انجام یک عمل ویژه در کنار آمدن با یک موقعیت خاص و همچنین قضاوت‌های فرد در مورد توانایی‌ها برای کسب نتیجه از عملکردهای خود می‌باشد (۴)؛ به عبارتی باورهای اثربخش ادراکاتی را شامل می‌شوند که افراد را در انتخاب راه‌هایی به منظور سازگاری با تغییرات و چگونگی حفظ تلاش با وجود موانع و شکست برای رسیدن به اهداف یاری می‌دهند (۵). اثربخشی مربیگری شامل چهار خرده مقیاس، ایجاد انگیزه، اثربخشی استراتژی‌های بازی یا رقابت، تمرین و آموزش و توسعه صفات شخصیتی، می‌باشد (۶). مربیان از طریق ایجاد انگیزه می‌توانند بر مهارت‌ها و حالت‌های روانشناسی بازیکنان خود تأثیر بگذارند. راهبردهای بازی یا رقابت به توانایی مربیان برای مربیگری طی بازی و مسابقه و هدایت بازیکنان به سمت و سوی موفقیت مربوط می‌شود. بُعد تمرین و آموزش به باور مربیان در آموزش مهارت‌های ساختاری و تشخیصی

تعریف می‌شود. در نهایت، فرایند شخصیت‌سازی به باور مربیان مربوط می‌شود که خود را قادر به تأثیرگذاری بر رشد شخصیتی بازیکنان و توانمندی به تغییر دیدگاه افراد نسبت به ورزش بدانند (۷). در همین رابطه تیموسی‌گنسر (Timucin Gencer)، در تحقیقی بین مربیان نخبه فوتبال در کشور ترکیه به این نتیجه رسید که بالاترین نگرش مربیان به اثربخشی‌شان ابتدا راجع به توسعه صفات و سپس مربوط به استراتژی‌های رقابت بود (۸). میرز (Myers) و همکاران، در تحقیقی با هدف «تعیین میزان پیش بینی خودکارآمدی مربیگری از تئوری منابع خودکارآمدی مربیگری» به این نتیجه رسیدند که به لحاظ نظری، خودکارآمدی مربیگری را می‌توان از منابع خودکارآمدی مربیگری (میزان تجربه و آمادگی مربیگری، موفقیت‌های قبلی، مهارت‌های قبلی ورزشکاران و حمایت اجتماعی)، تبیین کرد (۹). مانلی (Manley) و همکاران، در تحقیقی با عنوان «بررسی تأثیر شهرت و اعتبار مربی و انتظار ورزشکاران از شایستگی مربیان» پرداختند و به این نتیجه رسیدند که انتظار ورزشکاران از شایستگی مربیگری، شهرت و اعتبار مربی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و شایستگی مربیان بیشتر از شهرت و اعتبار آن‌ها ملاک است (۱۰). با توجه به نقش مؤثر اثربخشی مربیگری در پیشبرد اهداف باشگاه‌داری و تعدد عوامل مرتبط با آن، محققان در پی شناسایی متغیرهایی هستند که با این عامل مهم در ارتباط است. یکی از مواردی که تأثیر متغیرهای دیگر بر آن در تحقیقات جدید بررسی شده، خلاقیت فردی است. امروزه برای بقا در صحنه رقابت و حفظ موقعیت پشیمان‌زانه سازمان‌ها، بحث از نوآوری و خلاقیت یک امر مهم و حیاتی است، چرا که سازمان محیط‌های باز اجتماعی هستند و تنوع و سرعت تغییرات در آن‌ها به حدی است که تنها واکنش‌های سنتی برای پاسخگویی‌ها به این تغییرات کافی و مناسب نیست (۱۱). تورنس (Torrance)، از جنبه ادبی خلاقیت را به "بریدن گوشه‌ها، خط زدن خط‌ها، عمیق‌تر حفر کردن، رفتن به آب‌های عمیق و اتصال به خورشید" تعبیر می‌کند و اریک فروم (Erich Fromm) معتقد است که خلاقیت توانایی دیدن (آگاه شدن) و پاسخ دادن است. به این ترتیب می‌توان گفت که به طور کلی، خلاقیت عبارت است از به کارگیری توانایی‌های ذهنی، برای

این موضوع پرداخته شود. با توجه به اینکه تاکنون مطالعات اندکی در مورد ویژگی‌های مربیان اثربخش و ارتباط آن با سایر متغیرها، به ویژه خلاقیت فردی انجام شده است، تحقیق حاضر شاید جز معدود تحقیقی در این زمینه در داخل کشور باشد و از طرفی، به دلیل نیاز مؤسسه‌ها و باشگاه‌های ورزشی به کسب اطلاعات جامع در زمینه‌ی استخدام مربیان اثربخش، تحقیق حاضر بر آن است تا به مطالعه ارتباط اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران زورخانه‌ای کشور بپردازد و در این زمینه سؤال اصلی خود را به این صورت طرح می‌کند که آیا اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران زورخانه‌ای ارتباط دارد؟

روش کار

با توجه به اینکه این تحقیق به بررسی ارتباط اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران زورخانه‌ای می‌پردازد، روش تحقیق توصیفی همبستگی است که با استفاده از معادلات ساختاری انجام خواهد شد که از نظر هدف جز تحقیقات کاربردی محسوب می‌گردد. جامعه آماری تحقیق، بر اساس اطلاعات به دست آمده از طریق فدراسیون ورزشهای زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی به تعداد ۱۵۷۳ نفر می‌باشد که شامل کلیه ورزشکارانی می‌باشد که در همه رده‌های سنی نونهالان، نوجوانان، بزرگسالان و پیشکسوتان در تمامی مسابقات قهرمانی کشور سال ۱۳۹۸ (دومین مسابقات ساحلی رده نوجوانان و جوانان، مسابقات پیشکسوتان قهرمانی کشور در چهار رده سنی، مسابقات جام ستارگان، مسابقات جشنواره مرشدی، مسابقات هنرهای مرشدی، مسابقات کشتی پهلوانی، مسابقات فینال مناطق دوازده‌گانه انفرادی میان‌داری، مسابقات قهرمانی امید و جوانان فینال مناطق، مسابقات استعداد یابی، مسابقات نونهالان قهرمانی کشور، مسابقات رکوردگیری و ثبت چشمه) به رقابت پرداختند. بدین ترتیب ۵۵۰ پرسشنامه در بین و نمونه آماری تحقیق توزیع گردید که از این تعداد ۳۹۶ پرسشنامه که به صورت کامل تکمیل شده بودند، از طرف ورزشکاران بازگشت داده شد. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از سه پرسشنامه به شرح ذیل استفاده شد.

پرسشنامه اطلاعات فردی که متغیرهای سن، وضعیت

ایجاد یک فکر یا مفهوم جدید (۱۲). هرچند تعاریف متعددی از خلاقیت عنوان شده است، اما در یک جمع‌بندی می‌توان از سه دیدگاه به خلاقیت نگریست: ۱. دیدگاه روانشناسی که خلاقیت در این دیدگاه پدیدار گردیدن تلفیقی از اندیشه‌های نو به وسیله شهودگرایی از منابع ناشناخته تعریف می‌شود و یکی از جنبه‌های اصلی تفکر یا اندیشیدن است. ۲. دیدگاه اجتماعی، که در این دیدگاه خلاقیت فرایند یافتن راه‌های جدید برای انجام دادن بهتر کارها و یا توانایی ارائه راه حل جدید برای حل مسائل، یعنی ارائه فکرها و طرح‌های نوین برای تولیدات و خدمات جدید تعریف می‌شود. ۳. دیدگاه سازمانی که در آن، خلاقیت به معنای ارائه فکر و طرح نوین برای بهبود و ارتقا کمیت یا کیفیت فعالیت‌های سازمان به کار می‌رود.

با توجه به اینکه در دنیای امروز سازمان‌های مختلف در رفیع، نیازهای انسان نقش مهمی ایفا می‌کنند و بخش اعظم حیات فردی و اجتماعی فرد را زندگی سازمانی تشکیل می‌دهد بنابراین خلاقیت از مهم‌ترین و زیربنایی‌ترین نیازهای سازمان خواهد بود و برای موفقیت سازمان‌ها، وجود مدیران خلاق در سطوح عالی سازمان ضروری است (۱۳). در سطح ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، تجارب نشان می‌دهد مربیانی که از لحاظ فنی و دانش مربیگری کارآمدند، در موفقیت تیم‌هایشان و ارائه کار بهتر و رضایت بازیکنان نقش مؤثرتری را ایفا کرده‌اند. شناخت عوامل مؤثر بر وضعیت روانی و جسمانی ورزشکاران در مربیگری و آموزش مهارت‌های ورزشی به ویژه در ورزشکاران سطوح ملی، می‌تواند در موفقیت آن‌ها بسیار تعیین کننده باشد. به همین دلیل و با توجه به اهمیت نقش رفتارهای مربی بر فرایندهای روانی و عملکرد ورزشکاران، روانشناسان ورزشی به مطالعه پیامدهای سبک‌های مختلف مربیگری علاقه مند شدند. این بررسی‌ها می‌تواند به افزایش اثربخشی مربیان، ایجاد محیط ورزشی مناسب و بهبود عملکرد ورزشکاران کمک کند. با توجه به مطالب ذکر شده و ضرورت اثربخشی مربیان و نقش اساسی آن در تربیت ورزشکاران ماهر و حصول اهداف تیمی و بهبود عملکرد ورزشکاران و اینکه هرچه خلاقیت ورزشکاران و تیم‌های ورزشی بالاتر باشد، می‌تواند بر اثربخشی آن تیم و باشگاه اثرگذار باشد، پس لازم است بیشتر و دقیق‌تر به

نشان داد که ۳۰/۸ درصد پاسخگویان مجرد و ۶۹/۲ درصد پاسخگویان را متأهل تشکیل می‌دهند. اکثریت نمونه‌های تحقیق در دامنه سنی بین ۳۶ تا ۴۵ سال قرار دارند و کمترین فراوانی در نمونه‌های تحقیق در دامنه سنی ۵۶ تا ۶۵ سال بودند. از نظر وضعیت تحصیلی اکثریت نمونه‌های تحقیق (۱۹۴ نفر) یعنی ۴۹/۰ درصد لیسانس، پس از آن (۱۲۸ نفر) یعنی ۳۲/۳ درصد فوق لیسانس و سپس (۳۴ نفر) یعنی ۸/۶ درصد فوق دیپلم و (۱۷ نفر) یعنی ۴/۳ درصد دکتری بودند. از نظر نوع حضور در تیم ۸۸/۶ درصد از نمونه‌های تحقیق بازیکن اصلی تیم و ۱۱/۴ درصد به عنوان بازیکن ذخیره در تیم بودند. با استفاده از شاخص‌های چولگی و کشیدگی پیش فرض نرمال بودن داده‌ها بررسی گردید. همانطور که جدول ۱ نشان می‌دهد که کلیه‌ی چولگی‌ها و کشیدگی‌های متغیر اثربخشی مربیان و خلاقیت و نیز مؤلفه‌های آن بین مقادیری که به عنوان مرز اعلام شده قرار گرفته است. بنابراین فرض نرمال بودن کلیه متغیرها برقرار بود.

جدول ۲ تحلیل داده‌ها به وسیله مدل معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) را نشان می‌دهد. در این مدل، مقدار خبی دو به درجه آزادی، کوچکتر از ۳ است. همچنین مقدار جذر برآورد واریانس خطای تقریب کمتر از ۰/۰۸ است. همچنین شاخص برازش تطبیقی، شاخص نیکویی برازش، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته، شاخص برازش افزایشی، شاخص برازش هنجار یافته و شاخص برازش هنجار نیافته همگی نزدیک به ۰/۹ و بیشتر از آن هستند، پس مدل برازش، تقریباً را نشان داده و مورد تأیید است.

تأهل، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت ورزشی، سابقه قهرمانی و نوع حضور در تیم را اندازه می‌گرفت. پرسشنامه اثربخشی مربی دارای ۲۴ سؤال و چهار خرده مقیاس ایجاد انگیزه (۷ سؤال)، اثربخشی راهبردهای بازی یا رقابت (۷ سؤال)، تمرین و آموزش (۶ سؤال) و توسعه صفات شخصیتی (۴ سؤال). ضریب آلفا برای کل سؤالات ۰/۹۵ و میزان همسانی درونی برای خردهمقیاس اثر انگیزش ۰/۹۲، خرده مقیاس راهبردهای بازی یا رقابت ۰/۸۸، خرده مقیاس تمرین و آموزش ۰/۸۷ و خرده مقیاس توسعه صفات شخصیتی ۰/۸۶ و میزان پایایی پرسشنامه ۰/۸۷ محاسبه شد. پرسشنامه سنجش خلاقیت فردی عابدی ۱۳۶۳ که دارای ۶۰ سوال سه گزینه‌ای بود و چهار خرده مقیاس را سنجید که عبارتند از: سیالی، بسط، ابتکار و انعطاف‌پذیری. هر چه فرد در این پرسشنامه نمره بالاتری بگیرد دارای خلاقیت بیشتری است.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها (پرسشنامه‌ها)، براساس برنامه فدراسیون ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی و با هماهنگی با مسئولان این فدراسیون در محل برگزاری مسابقات که به صورت متمرکز در شهرهای مختلف بود، توسط محقق توزیع و پس از تکمیل توسط ورزشکاران و مربیان جمع‌آوری شد. در پژوهش حاضر، داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی توسط نرم افزارهای spss و lisrel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

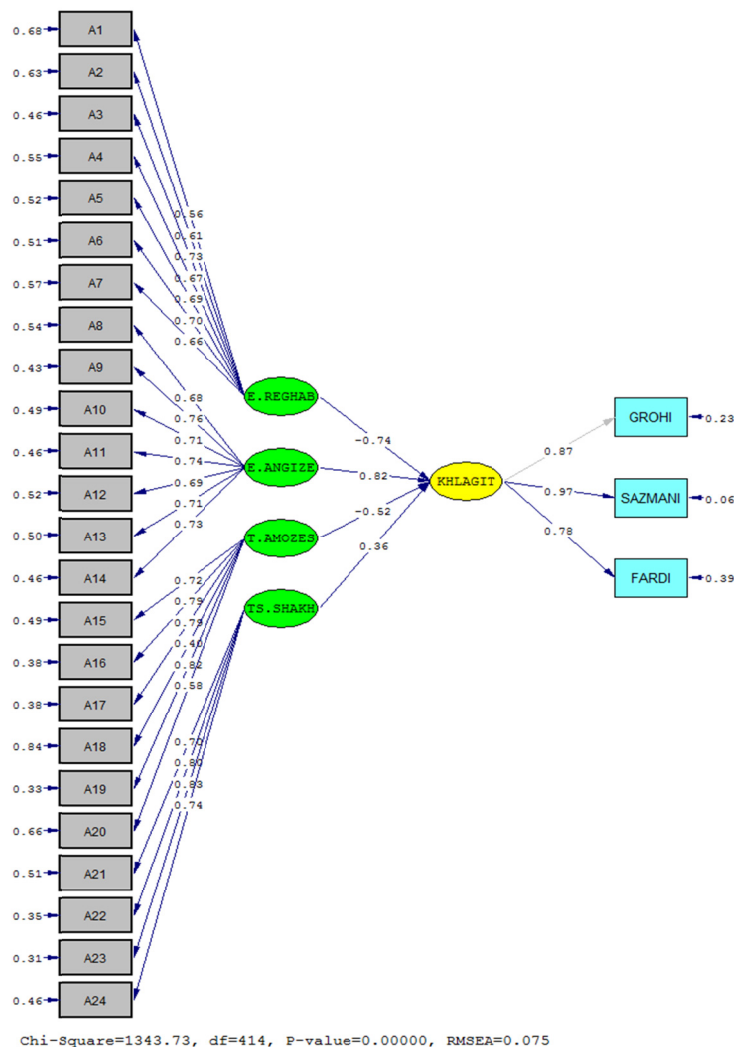
نتایج آمار توصیفی جمعیت‌شناختی شرکت کنندگان

جدول ۱- آزمون طبیعی بودن متغیر اثربخشی مربیان و مؤلفه‌های آن از نظر چولگی و کشیدگی

متغیرها	چولگی	کشیدگی
اثربخشی استراتژی‌های رقابت	۰/۰۳۲	-۰/۳۶۵
ایجاد انگیزه	-۰/۲۴۱	-۰/۲۷۴
تمرین و آموزش	-۰/۱۴۸	-۰/۲۰۹
توسعه صفات شخصیتی	۰/۱۳۴	-۰/۰۴۱
اثربخشی مربیان	-۰/۰۹۲	۰/۰۴۱
خلاقیت گروهی	-۰/۵۳۴	۰/۴۰۳
خلاقیت سازمانی	-۰/۱۲۸	-۰/۳۴۲
خلاقیت فردی	-۰/۵۸۶	۰/۳۳۴
خلاقیت	-۰/۴۵۱	۰/۰۲۳

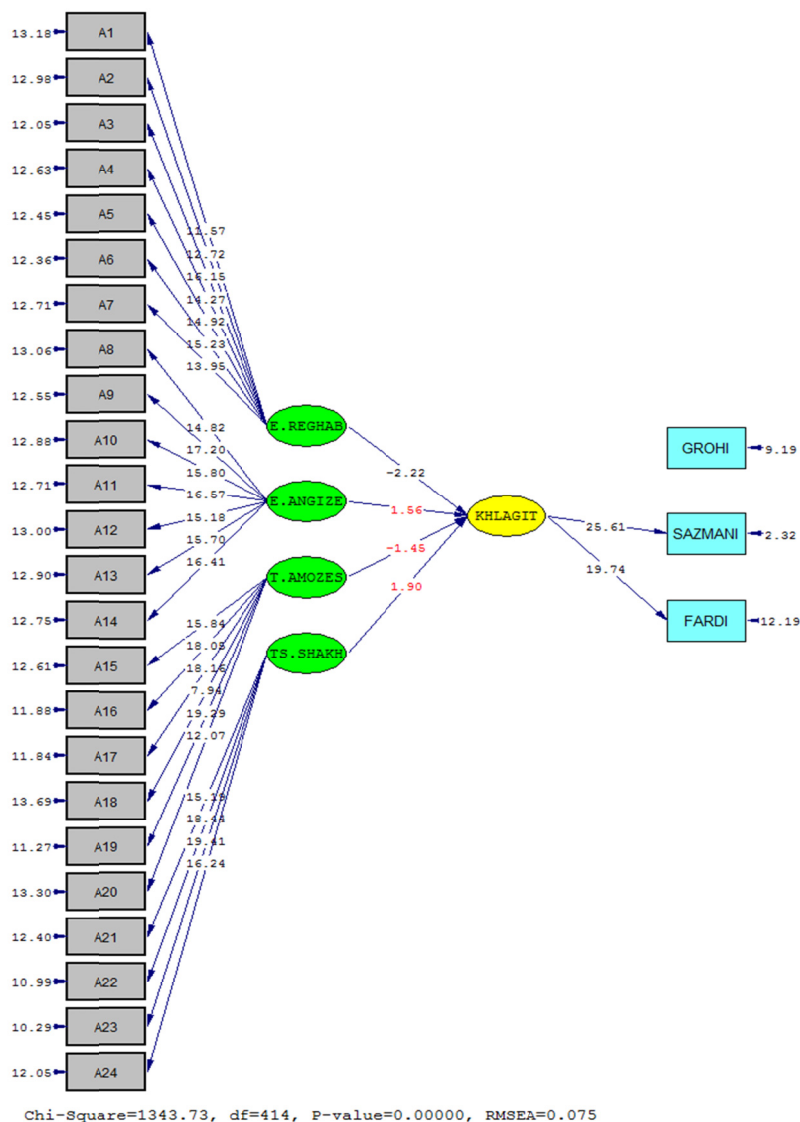
جدول ۲- نتایج شاخص‌های برازش

تأثیر ایجاد اثربخشی مربیان بر خلاقیت، تعهد ورزشی		
شاخصهای برازش واریانس خطای تقریب	دامنه پذیرش شاخص مقادیر کمتر از ۰/۰۸ نشان دهنده ی دامنه برازش خوب مدل و مقادیر بالای ۰/۱ نشان دهنده ی برازش ضعیف مدل	میزان شاخص بدست آمده ۰/۰۷۶
P-Value	مقادیر بالای ۰/۰۵	۰/۰۰۰۰
χ^2/df	مقادیر کمتر از ۳	۲/۷۷
شاخص نیکویی برازش	مقادیر بالای ۰/۸	۰/۹۳
شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته	مقادیر بالای ۰/۸	۰/۹۴
شاخص برازش تطبیقی	مقادیر ۰/۹۰ یا بالاتر	۰/۹۲
شاخص برازش افزایشی	مقادیر ۰/۹۰ یا بالاتر	۰/۹۲
شاخص برازش هنجار یافته	مقادیر ۰/۹۰ یا بالاتر	۰/۹۵
شاخص برازش هنجار نیافته	مقادیر ۰/۹۰ یا بالاتر	۰/۹۲

شکل ۱- مدل تخمین استاندارد مبتنی بر ضرایب

شکل ۱ و ۲ و نیز جدول ۳ نتایج آزمون ارتباط بین متغیرها را به روش مدل‌سازی معادلات ساختاری را نشان می‌دهند. شکل ۱ نمایانگر ضریب استاندارد، رابطه علی پیشنهاد شده میان مؤلفه‌های اثربخشی مربیان و

شکل ۲- مدل ضرایب معنی داری

مربیان، ضریب تعیین رابطه یا همان R^2 برابر با ۰/۰۲ است. این بدان معناست که ۰/۰۲ درصد از تغییرات خلاقیت فردی ورزشکاران زورخانه‌ای را می‌توان با استفاده از اثر بخشی مربیان تبیین کرد؛ لذا می‌توان بیان کرد که اثر بخشی مربیان در جامعه مورد نظر در سطح اطمینان ۹۵ درصد بر خلاقیت ورزشکاران زورخانه‌ای تأثیرگذار نیست. همچنین اولاً با توجه به معنی دار بودن ارزش t ، برای مؤلفه‌ی اثربخشی استراتژی‌های رقابت در سطح اطمینان ۹۹ درصد تأیید می‌شوند. ثانیاً اعتبار و برازندگی مناسب مدل تأیید می‌شود، چرا که مقدار کای دو، مقدار واریانس خطای تقریب (RMSEA) و نسبت کای دو به درجه آزادی کم

خلاقیت آنان می‌باشد و شکل ۲ نمایانگر ضریب معنی داری می‌باشد. جدول ۳ نیز t ، t^2 ، ارزش t و شاخص‌های برازش مدل را نشان می‌دهد. همانطور که پیش‌تر ذکر شد، اگر مقدار χ^2 کم، نسبت χ^2 به درجه آزادی (df) کوچکتر از ۳، واریانس خطای تقریب کوچکتر از ۰/۰۸ و نیز شاخص نیکویی برازش بزرگتر از ۹۰٪ باشند، می‌توان نتیجه گرفت که مدل اجرا شده برازش مناسبی دارد. ضریب استاندارد رابطه موجود نیز در صورتی که ارزش t از ۲/۵۸ بزرگتر یا از ۲/۵۸- بزرگتر باشد، در سطح اطمینان ۹۹٪ معنی دار خواهد بود.

همانطور که مشاهده می‌شود، برای متغیر اثربخشی

جدول ۳- نتایج اجرای مدل ساختاری اثربخشی مربیان و مؤلفه‌های آن بر خلاقیت

مسیر روابط	ضریب استاندارد (۳)	R ²	t-value	نتیجه
اثر بخشی ← خلاقیت فردی	۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۹۳	رد
اثر بخشی استراتژی‌های رقابت ← خلاقیت فردی	-۰/۷۴	۰/۵۴	-۲/۲۲	قبول
ایجاد انگیزه ← خلاقیت فردی	۰/۸۲	۰/۶۷	۱/۵۶	رد
تمرین و آموزش ← خلاقیت فردی	-۰/۵۲	۰/۲۷	۱/۴۵	رد
توسعه صفات شخصیتی ← خلاقیت فردی	۰/۳۶	۰/۱۲	۱/۹۰	رد

Chi-Square=1343.73; df=414; P-value=0.00000; RMSEA=0.075; GFI=0.94; AGFI= 0.94; CFI=0.90; NFI=0.92; NNFI=0.92; IFI=0.91

رشته‌ها به مؤلفه‌های مؤثر در موفقیت آن رشته باشد. خلاقیت به عنوان یکی از مهم‌ترین مزیت‌های رقابتی به شمار می‌رود و در همه زمینه‌ها می‌تواند به عنوان یک برگ برنده مورد استفاده قرار گیرد. ورزش‌های زورخانه‌ای در کنار کشتی جزء ورزش‌های سنتی ایران بشمار می‌رود که در آن هم عملکرد فردی و هم هماهنگی و برنامه گروهی برای موفقیت مهم است. وجود خلاقیت در ورزشکاران می‌تواند باعث اثربخشی بهتر ورزشکاران شود. وجود خلاقیت باعث می‌شود که ورزشکاران نخبه پیوندهای تازه‌ای بین ایده‌ها ببینند، اطلاعات را سازماندهی کنند و راه‌حل‌های جدیدی برای رفع مشکلات و مسائل جدید خلق کنند. خلاقیت آمادگی ورزشکاران را برای درگیر شدن در فعالیت‌های مختلف ارتقا می‌بخشد. توجه به نیازهای روانی ورزشکار و تعامل اثربخش مربی و ورزشکار به آرامش عاطفی او کمک می‌کند و احتمال موفقیت او را در مسابقات افزایش می‌دهد. بنابراین دو پیش‌نیاز اساسی شامل، اطلاعات کامل مربی از فرآیندها و آگاهی از روش‌های ارضاء، نیازهای تیم و ورزشکار است. مربیان با آگاهی از جنبه‌های رفتاری، تمرین و آموزش و رفتارهای مطلوب می‌توانند گام اساسی در حفظ و ثبات روانی ورزشکار و افزایش خلاقیت بردارند. پس مربیان کارآمد کسانی هستند که با مسائل روان‌شناختی و جامعه‌شناختی تیم آشنا باشند، تا بتوانند از عهده مدیریت و رهبری تیم برآیند و عملکرد تیم را با بهبود مهارت‌های مربیگری ارتقا دهند و این موضوع را درک کنند که نوع رفتار و مدیریت مربیان می‌تواند تأثیر زیادی بر ورزشکاران و کل تیم داشته باشد (۱۲).

و مقدار شاخص نیکویی برازش (GFI) نیز بالای ۹۰ درصد است. ثالثاً ضریب تعیین رابطه یا همان R² برای مؤلفه فوق برابر با ۰/۵۴ است. این بدان معناست که ۰/۵۴ درصد از تغییرات خلاقیت فردی از طریق توسعه استراتژی‌های رقابت تبیین می‌شود. اما بین مؤلفه‌های توسعه صفات شخصیتی، ایجاد انگیزه و تمرین و آموزش با خلاقیت فردی در بین مربیان اثر معنی‌داری مشاهده نشد.

بحث

هدف این پژوهش ارتباط اثربخشی مربیان با خلاقیت فردی ورزشکاران زورخانه‌ای بود. نتایج نشان داد که اثربخشی مربیان به صورت کلی بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران تأثیرگذار نیست و همچنین در بین مؤلفه‌های اثربخشی مربیان فقط مؤلفه اثر بخشی استراتژی‌های رقابت بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران تأثیرگذار است و سه مؤلفه استراتژی رقابت، تمرین و آموزش و توسعه صفات شخصیتی بر خلاقیت ورزشی ورزشکاران اثرگذار نیست. نتایج این فرضیه با نتایج کیم (Kim) و همکاران (۱۴)، صحرایی و همکاران (۱۳۹۲) ناهمسو است. کیم و همکاران، در تحقیقی بیان کرد مربیان متخصص و کارآمد، نقشی اساسی در توسعه زندگی و ورزش حرفه‌ای ورزشکاران رشته‌های تیمی و انفرادی دارند و نقش مربیان را در درجه اول شامل رشد شخصیتی ورزشکار و افزایش درک ورزشی، دانش فنی و مهارت‌های تاکتیکی، توسعه مهارت‌ها و تصمیم‌گیری انتخابی، ارتقای سطح و تعداد برنامه‌های حرکتی، کاهش دوره واکنش و تشویق به تداوم در یادگیری ارزیابی کرده‌اند (۱۴). علت ناهمسوئی می‌تواند به علت نوع رشته ورزشی و نگاه افراد حاضر در هر یک از

the self-efficacy of drug users: protocol for a systematic review. *BMJ Open*. 2018;8(3):e019019.

8. Gencer RT. A study on the self-efficacy of elite coaches working at the Turkish Coca-Cola Academy League. *Sport J*. 2011;14(1):1-16.

9. Myers N, Feltz D, Chase M. Proposed modifications to the conceptual model of coaching efficacy and additional validity evidence for the coaching efficacy scale II-high school teams. *Res Quart Exerc Sport*. 2011;82(1):79-88.

10. Manley A, Greenlees I, Thelwell RC, et al. Athletes' use of reputation and gender information when forming initial expectancies of coaches. *Int J Sports Sci Coach*. 2010;5(4):517-532.

11. Zhang M, Wang F, Zhang D. Individual differences in trait creativity moderate the state-level mood-creativity relationship. *PLoS One*. 2020;15(8):p. e0236987.

12. Reche, I. and F. Perfectti, Promoting Individual and Collective Creativity in Science Students. *Trends Ecol Evol*. 2020;35(9):745-748.

13. Taggar S. Individual creativity and group ability to utilize individual creative resources: A multilevel model. *Acad Manag J*. 2002;45(2):315-330.

14. Kim HD, Cruz AB. The influence of coaches' leadership styles on athletes' satisfaction and team cohesion: A meta-analytic approach. *Int J Sports Sci Coach*. 2016;11(6):900-909.

نتیجه گیری

این تحقیق نیز مانند همه تحقیقات دارای محدودیت‌هایی بود که عبارتند از: پاسخگویی به سوالات پرسشنامه به قضاوت افراد مورد مطالعه بستگی داشت، بنابراین گرایش‌ها، تعصبات، بینش و تجربیات آن‌ها ممکن است در نتایج تحقیق اثر گذاشته باشد. از دیگر محدودیت‌های پژوهش حاضر مشکلات مربوط جمع‌آوری اطلاعات بود که ممکن است ناشی از عدم انگیزه کافی نمونه‌های مورد مطالعه و یا همکاری کم آنان عزیزان باشد. یکی دیگر از محدودیت‌ها وجود تنوع فرهنگی زیاد و همچنین تفاوت سنی جامعه تحقیق در سراسر ایران است که ممکن است بر پاسخ کارکنان تاثیر بگذارد. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود مربیان حاضر برای افزایش خلاقیت ورزشکاران، بر روی استراتژی رقابتی خود، تنوع و کیفیت برنامه تمرینی و آموزش و همچنین توانایی در ایجاد انگیزه تمرکز داشته باشند و سطح خود را در این بخش‌ها بالا ببرند.

References

1. Felton L, Jowett S. On understanding the role of need thwarting in the association between athlete attachment and well/ill-being. *Scand J Med Sci Sports*. 2015;25(2):289-98.
2. Felton L, Jowett S. The mediating role of social environmental factors in the associations between attachment styles and basic needs satisfaction. *J Sports Sci*. 2013;31(6):618-28.
3. Davis L, Jowett S, and Lafreniere MAK. Lafrenière, An attachment theory perspective in the examination of relational processes associated with coach-athlete dyads. *J Sport Exerc Psychol*. 2013;35(2):156-67.
4. Davis L, Jowett S. Coach-athlete attachment and the quality of the coach-athlete relationship: implications for athlete's well-being. *J Sports Sci*. 2014;32(15):1454-64.
5. Mageau GA, Vallerand RJ. The coach-athlete relationship: a motivational model. *J Sports Sci*. 2003;21(11):883-904.
6. McCusker J, Lambert SD, Cole MG, Ciampi A, Strumpf A, Freeman EE, et al. Activation and Self-Efficacy in a Randomized Trial of a Depression Self-Care Intervention. *Health Educ Behav*. 2016;43(6):716-725.
7. Vasconcelos SC, Frazao I, Botelho Sougey E, de Souza SL. Assessment tools for the measurement of